

# Lustrum

Sollemnia aedificii a. D. MCMXI inaugurati

Separatum



# Lustrum



Ménesi út 11–13.  
Sollemnia aedificii a.D. MCMXI inaugurati

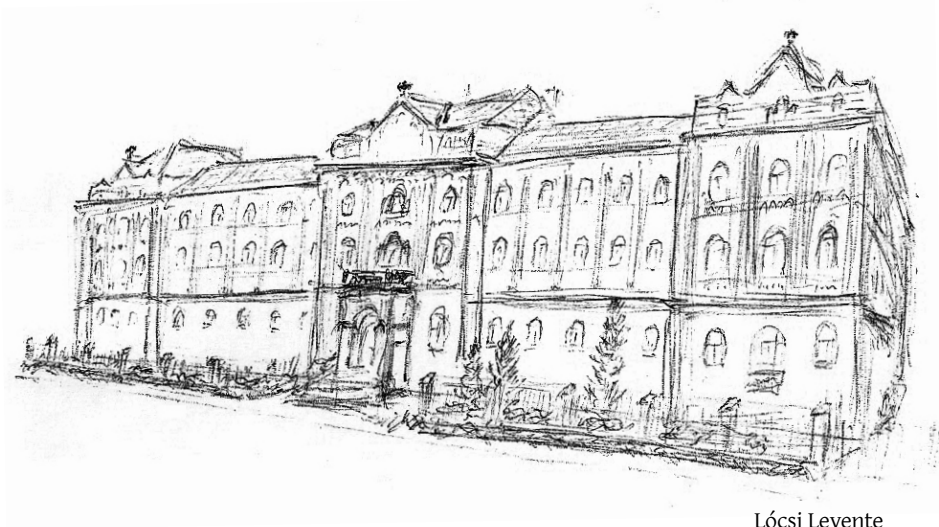
Ediderunt  
László Horváth, Krisztina Laczkó, Károly Tóth,  
et  
András Péterffy (Appendix)

Typotex Kiadó–Eötvös Collegium  
Budapest, 2011

Sumptibus NKA

**nka**  
Nemzeti Kulturális Alap

© Auctores et compositores, 2011  
ISBN 978 963 279 441 9



Lócsi Levente

Tóth Magdolna

## „A budai parti ígéretföldje”

Mednyánszky Dénes és Bartoniek Géza levelezése  
a Collegium építkezésével kapcsolatban

1911. október 26-án, a Collegium Ménesi úti épületének házavató ünnepségén Eötvös Loránd kurátor és Emile Borel, az École Normale Supérieure igazgatója köszöntötte az egybegyűlteket, majd Bartoniek Géza, a Collegium igazgatója kapott szót. Beszédében, amelyben az intézet addigi történetét, az építkezés körülményeit ismertette, báró Mednyánszky Dénest a Collegium legnagyobb jótevőjének nevezte. A báró azzal érdemelte ki ezt a megtisztelő címet, hogy „tudós lelkű atyja, Báró Mednyánszky Alajos nagyértékű könyvtárát, melyet saját gyűjtésével is gyarapított, a Báró Eötvös József-Collegiumnak ajándékozta. [...] A könyvkészlet mintegy 3600 kötetből állott, de becse nem annyira a kötetek számában, mint inkább a tudományos szempontok szerint összeválogatott művek belső értékében rejlik. Bőven vannak benne oly művek, melyek csak igen nagy áldozatokkal, vagy pedig egyáltalán nem lettek volna beszerezhetők. A kollégium könyvtára ezzel az adománnyal érte el a könyvtár rangot.”<sup>1</sup>

Mednyánszky Alajos (1784-1844) néprajzi gyűjtő, író, történész és művelődéspolitikus a bécsi Theresianumban, majd a pozsonyi királyi akadémián tanult, 1804-ben került a kancelláriához, 1806-tól császári kamarás volt. Az udvari életből 1810-ben visszavonult veszelei birtokára, régészeti emlékeket, meséket, mondákat, okleveleket és nem utolsósorban gazdag könyvtárat gyűjtött. Az MTA tagja 1830-tól, 1839-ben az iskolák rendezésére felállított bizottság elnöke. A közoktatás magyar nyelvűségéért küzdött, sürgette a magasabb szintű tanító- és tanárképzést, a reálismeretek szélesebb körű oktatását. Fiai mellé Ipolyi Arnoldot hívta meg nevelőül.

Fia, Mednyánszky Dénes Bécsbe költözésekor az értékes könyvanyagot letétként a Nemzeti Múzeumban helyezte el, egy majdan létesítendő tudományos intézet céljaira. Báró Mednyánszky Dénes, a Collegium könyvtárának névadója 1830-ban

<sup>1</sup> Szövetségi Évkönyv I. évf. (1921/2. év). Kiadja az Eötvös-Kollégium volt tagjainak szövetsége. Budapest, 1922, 20.



Mednyánszky Alajos



Mednyánszky Dénes

született Veszélén, és 1911. december 28-án, két hónappal az új épület avatóünnepsége után hunyt el Bécsben. Geológusként az MTA levelező tagja volt 1865-től. Székfoglalójában a mész geológiai és technikai jelentőségét tárgyalta. 1854-ben alapító tagja volt a pozsonyi természettudományi társulatnak, és ő viselte utolsóként a selmeci bányagrófi tisztséget. 1869-ben Trencsén vármegye főispánjának választották. A Collegiummal 1896 nyarán került kapcsolatba, amikor Fejérpataky László, a Nemzeti Múzeum levéltárosa bölcs tanácsára a könyvgyűjteményt az új tanárképző intézetnek ajánlotta fel, felismerve az új intézményben a tanárképzés színvonalának emeléséért küzdő atya magasztos eszméinek megvalósítását.

A Bécsben élő idős báró ekkortól kezdve nagy figyelemmel kísérte a Collegium sorsát. Rendszeres könyvküldeményeivel tovább gyarapította a könyvtárat, bárati levelezést folytatott Bartoniek Gézával, a Collegium igazgatójával, és lelkesen fogadta az új saját hajlék, ahogy ő fogalmazott, „a budai parton jövendő ígélet földje” építésének a tervét.

A Kerkápoly-Bodor Alapítvány Nagyvásárcsarnok mögötti Csillag utcai bérházát, a Collegium első otthonát már megnyitáskor ideiglenesnek tekintették. Eötvös Loránd kurátor a város zajától távolabb eső, nyugodt, kertés környezetben képzelte el a minőségi tanárképzés fellegvárát. 1901 őszén vásárolta meg a Gellérthegy déli lejtőjén azt a telket, amelyen az épület száz éve áll. 1902-ben kijelölték a telekhatárt, még ugyanez év nyarán körülkerítették, majd 1903-ban megbíztak egy kertészt a gyümölcsfák – zömmel almafák – gondozásával, Bartoniek Géza (ahogy diákjai nevezték, BG úr) pedig engedélyt kért az előjáráságtól egy vadszőlővel

befuttatandó, nyolcszögletű kerti filagória megépítésére, amely el is készült.<sup>2</sup> 1909-ig aztán a filagórián és egy szerszámosbódén kívül más nem épült a telken.

1905-ben ugyan Berzeviczy Albert kultuszminister leiratban tájékoztatta Eötvös Lorándot, hogy egyetért a saját épület felettel szükséges voltával, és megbízta az építész kiválasztásával, valamint a tervek elkészíttetésével is, az 1905-1906-os parlamenti válság, a költségvetés elfogadásának elhúzódása azonban nem tette lehetővé az építkezés megkezdését. Eötvös Loránd a leirat kézhezvétele után azonnal felkérte a tervezésre Alpár Ignácot, aki már a telek kiválasztásában is közreműködött.<sup>3</sup>

Mednyánszky Dénes 1905. január 3-án kelt levelében<sup>4</sup> találunk először utalást az új épületre: „örvendezésemet kívánom kifejezni azon kilátás felől, hogy ezen szellemi életünk kiképzésére oly fontos és sokat ígérő intézet saját hajlék elnyerése küszöbén áll, még pedig saját telken, valamivel távolabb a fővárosi zajon kívül, kerti környezetben”.

1906. július 31-én a parlament végre elfogadta a költségvetést, és ebben szerepelt az építésre előirányzott összeg első részlete is, így Alpár Ignác hozzáfogott a tervezéshez, és az első vázlatokat még az év őszén bemutatta a Collegium vezetőinek. BG úr tájékoztatta a reményt keltő fordulatról Mednyánszky bárót, aki 1907. január 30-án kelt válaszlevelében a következőket írta: „Lekötelezett köszönettel vettem nagybecsű szíves értesítését [...] hogy [...] a közbe esett szerencsétlen viszonyok által megakadt remény saját hajlék létesítésére immár valahára teljesüléssel kecsegtet, mert meglévén az épület telke, és az építési költség az országos előirányzatban bennfoglaltatva, legközelebbi időben a munkának valósítása kilátásban áll.

Fogom-e ezen szép eszme megtestesülését még élő földi szemeimmel láthatni?”

A báró ekkor 77. évében járt. 1907 nyarán, közelebről július 4-én kelt levelében írja le azt az emblematis megjelölést az új épületre, amelyet írásom címéül is választottam: „újítom reményemet, hogy ha a nyarat kedvezőleg túléltem, ismételt szándékom teljesülne, hogy úgy a Mednyánszky-könyvtár provisoriumát, mint esetleg talán a budai parton jövendő »ígéretföldjét« - szemekkel láthassam?”.

<sup>2</sup> Az ezzel kapcsolatos iratot lásd Eötvös Collegium Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár (EJC MDK) 88. doboz, 185. dosszié.

<sup>3</sup> A Collegium építkezéséhez lásd még: KOVÁCS Imre: A Ménesi úti épület építéstörténete. In: KÓSA LÁSZLÓ (szerk.) *Szabadon szolgál a szellem. Tanulmányok és dokumentumok a száz esztendeje alapított Eötvös József Collegium történetéből.* Budapest, Eötvös József Collegium, 1995, 31–42.

<sup>4</sup> Mednyánszky Dénes leveleinek forrása: EJC MDK, 48. doboz, 87. dosszié.

Alpár Ignác újabb tervei – a minisztérium műszaki osztályának észrevételeit figyelembe véve – 1907 tavaszán kerültek a minisztérium illetékes osztálya elé, ugyanez év nyarán, július 13-án pedig az építész 23 rajzlapon eljuttatta a végleges tervekkel a Collegiumba. Az építkezés történetének döntő mozzanata volt Apponyi Albert kultuszminiszter 1908. december 14-én kelt leirata, amelyben közli a kurátorral: elhatározta az építkezés megindítását. BG úr újévi jókívánataiban tudatja az örvendetes hírt Mednyánszky báróval, aki 1909. január 11-én válaszol:

„[...] valóban nagy örömmre szolgál, hogy [...] az oly soká kétes függőben volt építkezési kérdés kedvező eldőlése felől értesítést nyerni szerencsés vagyok, mi által az óhajtás és ígéret tetté válása mellett az intézetnek szép jövője immár kilátásba helyeztetik. – Szabad mondanom, hogy úgy egyéni személyes mint családi érzelmeim ragaszkodással és érdeklődéssel csüngnek azon szellemi anyagkészleten melyet az országnak felajánlottam hazai közművelődés céljára, egy hosszú élet visszaemlékezései fűződnek hozzá, s így természetes hogy ezentúl sem lankadott részvétem annak további sorsa iránt, mely ügyreményem szándékomnak szolgál, és a most készülő saját és állandó hajlék elnyerése által előnyös jövőre tekinthet [...] valljon a Gondviselés rendelete meg fogja-e engedni, hogy a most megkezdett után következő évnél derekán még élő földi szemeim látásával fogjam üdvözölhetni az Intézet székhelyét most alakuló új helyiségében?” (Az időse báró megérte az épület elkészültét, az ünnepélyes házavatást is, de egészségi állapota már nem tette lehetővé, hogy személyesen is megtekinthesse azt.)

Bartoniék Géza Mednyánszky Déneshez írt első ismert levele 1899-ből való, a következő 1909-ben kelt. Hogy a közbeeső időszakban is intenzív levelezést folytattak, azt leginkább a báró levéltárunkban fellelhető leveleiből következtethetjük ki.<sup>5</sup> BG úr 1909. május 24-én kelt, írógéppel írt levelében mindenekelőtt köszönetet mond a báró „legújabb nagybecsű ajándékáért”, kétládányi könyvért, majd az építkezés elkezdéséről tudósítja:

„Ezuttal azt az örvendetes jelentést is tehetem, hogy a collegium építkezése nagy erélyvel megindult, úgy hogy a kész szép épületet egy év múlva elfoglalhatjuk. Akkor végre méltó keretbe jut az a nagy könyvkincs, melynek legértékesebb részét Méltóságodnak köszönünk. Nemesen egyszerű román stílusú hatalmas épületünk lesz, kiváló építő művészünk, Alpár Ignác alkotása. Ott alkalmunk lesz jötevéink iránt tartozó hálánkat illő módon kifejezésre juttatni”.

Ugyanez év december 31-én Bartoniék Géza újévi jókívánságai kíséretében már az épület tervezett ünnepélyes megnyitójára invitálja a bárót, amelyet szeptember

<sup>5</sup> Bartoniék Géza leveleinek forrása: OSZK Kézirattár, Bartoniék Géza Mednyánszky Dénes báróhoz (1899–1910).





A Báró Eötvös József Collegium nagy könyvtárterme

közepén szeretne megrendezni. „[...] boldogok lennénk, ha akkor méltóságot, mint a Collegium legnagyobb jótevőjét körünkben ünnepelhetnénk” – írja. Bartoniek Géza következő, birtokunkban lévő levele 1910. május 26-án íródott. Ebben újfent hálás köszönetet mond „könyvtárunk ezen legujabb gyarapításáért”, különösen a *Revue des deux Mondes* számaiért, amelyek „több nagy értékű cikke éppen aktuális volt egyik növendékünk doctori dissertációjára nézve”. Beszámol természetesen az építkezés jelen állásáról is – de már nem az előző két levél euforikus hangulatában. „Az építkezés befejezéséhez közeledik, úgy hogy mintegy 5-6 hét alatt a legutolsó munkás is kivonul. Nagy baj azonban, hogy a felszerelésre szükséges pénzt a pénzügyminiszter mindeddig nem utalványozta. [...] Megtörténhetik, hogy a megnyitás néhány havi halasztást fog szenvedhetni. Tehát itt is a kultúra fizeti meg a politika esztelenségét!” (Nihil novi sub sole!?)

1910. augusztus 15-én újabb két láda könyv érkezése szolgáltat apropót BG úr számára, hogy köszönőlevelében az építkezés alakulásáról is beszámoljon: „Épületünk készül s most már bizonyos, hogy szeptember elején elfoglaljuk. De október előtt aligha lesz oly állapotban, hogy bemutatassuk.” Nem is lett. Az ünnepélyes megnyitóra októberben ugyan, de egy évvel később került sor.

1910 nyarán – a levelek címzése szerint – Mednyánszky báró lakhelyet változtatott Bécsben, a VII. kerületi Schottenfeldgassérol a Hietzing nevű városrészbe, a Trautmannsdorfgasséra költözött, valószínűleg azért, mert romló egészségi állapota miatt orvosa közelében érezte magát biztonságban. 1910 második felétől megszaporodnak BG úrhoz írt levelei – vagy valamilyen okból több levele maradt fenn ebből az időből. Augusztus 20-án már a trautmannsdorfgassei lakhelyéről ír BG úrnak, aki betegségét kúrálendő

kénytelen volt hosszabb időt gyógyhelyeken tölteni: „Reménylem, hogy egészségi szempontból a mit Adria enyhe párája gyógyított, azt a Tátrának zsongító levegője erősíteni fogja, és így frissített erővel indulhat Nagyságod »ad arma« mely legközelebb örvendetes de nagy feladattal közeledik: az új épület elfoglalása!

Tanta post fata jelentsen ez is új lendítést és induló lépést szép jövő felé, melyet a magyar tudomány és művelődés minden hazafias barátja szíve hő óhajaival kísér!”

1910. szeptember 22-én írt levelében BG úr arról számol be, hogy végre látható közelségbe került az épület átvétele, és ha adódnak is még nehézségek, megkezdődhet az átköltözés a Csillag utcából a Ménesi útra. „A collegium épületét a napokban veszem át, nem teljesen készen! De legalább részben lakható állapotban. A kitelepülés bizony néhány hetet fog igénybe venni, de hát mégis csak bevonulunk az ígéret földébe!”

A következő levél némi magyarázatot kíván: BG úr régóta óhajtott volt Mednyánszky báró szobrát elkészíttetni és azt a leendő új épület könyvtártermében elhelyezni, hogy az ifjúságot mindenkor köteles hálára emlékeztesse „legnagyobb jótevője” iránt. Ennek anyagi fedezete is rendelkezésre állott, így levelezésük másik „vonulata” ez időben a szobor gyakorlati megvalósításával volt kapcsolatos.



Mednyánszky Dénes szobra

1910. október 19-i levelében ezt írja az idős báró: „Noha tudom elképzelni hogy a Collegium átköltözése idejét és gondjait sok munkával kitölti, mindamelllett bátorságot veszek azon kérelemre, idő folytával tudomásomra juttatni körülbelül hozzávetőleg a folyó naptár mely idejében valószínűleg feltehető [?] a mintázó szobrásznak Bécsbe jövele?”

Úgy látszik, az épület átvétele és a költözés megszervezése Bartoniek Géza minden idejét felemésztette, mert a báró erre a levelére nem kapott választ, így október 26-án újra felkereste soraival a Collegium igazgatóját: „Noha fel akarom tenni, hogy az intézetnek áttelepítése új palotájába eddigelé már sikerült, de minthogy biztosan még nem tudom, másrészt pedig levélpósta számára boritékon alkalmazható lacczim előttem ismeretlen – kénytelen vagyok még a régit használni, míg a végleges újnak tudomására jutok.” A levél további részében ismét a szobrász Bécsbe jöttéről érdeklődik, aki a fényképről készített agyagmintájának „az élő személy mint eredetijével teendő tüzetes egybehasonlítása végett” érkezne hozzá.

Mednyánszky Dénes 1910. november 19-én töltötte be 80. életévét. A jeles napon a Collegium „nagyszámú aláírással díszített” üdvözlő iratban köszöntötte fel, amelyen „belső megilletődéssel” látta Eötvös Loránd keze vonását, „ki a Collegium czime által megörökített édes atyja élő képviselője, és nem csupán névleg az, hanem szellemi tehetsége tudományos működésének európai elismerést nyert”. A Bartoniek Gézának írt „privát” köszönőlevél, amelyből idéztem, 1910. november 27-én kelt. Ugyanebben a levélben számol be egészségi állapota nyár eleje óta bekövetkezett sajnálatos romlásáról, emiatt nem mer eltávozni legközelebbi szomszédságában lakó orvosa látóköréből.

A báró következő levele 1911. március 6-án kelt, és tartalma alapján igen valószínű, hogy a születésnapi köszöntőirat volt az utolsó, amelyet az elmúlt hónapokban a Collegiumból kapott. Ismét a postacímről érdeklődik: „minthogy felteszem, hogy a már ősszel megkezdett átköltözése a Collegiumnak új, saját helyiségébe azóta befejeztetett, és az intézet ott nem csupán lakik, hanem már működik is, óhajtanám megtudni a póstaczimzést”. Talán kicsit javulhatott az egészségi állapota, mert ha távoli óhajként is, de felmerül benne egy budapesti utazás esetleges terve.

„Máskülönben megvallom szívesen tettem volna a Collegium saját új helyiségét megszemlélhetni, mert kiolthatatlan fiui kegyelem megelégedésére szolgált volna édes atyám szellemi hagyatékának méltó és hasznos elhelyezését látni, úgy hogy a gyűjtött anyag az utána nevedező nemzedéknek is szellemi kiművelődésére szolgálhat. [...] De... lesz-e testi állapotom olyan, hogy ezen utazásra képes legyek?”

Utolsó birtokunkban lévő levele 1911. június 12-én kelt, ismét új címről: Wien, XIII. Altgasse 23. Nincs túl messze a Trautmannsdorfgassétól; talán még közelebb költözött orvosához? Vagy ugyanabban a házban vett szállást? A levélben nem történik erre utalás.

Mednyánszky Dénes földi életpályája 1911 végén, december 28-án befejeződött. Nem valószínű, hogy élete utolsó évében hosszú utazásra vállalkozott

volna, így az októberi házavatón sem vett részt, ahol pedig Bartoniek Géza oly nagy tisztelettel és hálával emlékezett meg róla.

Befejezésül a bárónak abból a leveléből idézek, amelyet nem BG úrnak, hanem a Collegium igazgatóságának címzett 1910. november 22-én, és amelyben, megköszönve a 80. születésnapjára küldött „rendkívül kitüntető” üdvözlést, meghattott és emelkedett hangon emlékezik meg édesatyjáról és az iránta és szellemi öröksége iránt érzett fiúi kegyeletéről.

„[...] a magasb színvonalu tudományos kiképzés hathatós szervezésére nélkülözhetetlen állami intézmény létrejöttét örömmel szemléltem [...], meglepésemre szolgált, hogy céljának előmozdításához hozzájárulhattam azzal hogy szülőim után reám maradt és utóbb részemről az országnak felajánlott könyvgyűjteményi hagyatékot ezen Tanárképző Collegium felszerelési alapjához fordíthattam, indítatva azon iránytadó vezéreszme által, hogy édes atyám fiúi hű kegyelettel őrzött emlékezetét legjobban szolgálom ha ezen anyagot mely a hazai tudomány és közhasznu ismeretek ernyedetlen művelésében, némely ágban az úttörők között lefolyt életének javarésze szellemi tárházát képviseli, épen hasonló célokna szentelt közintézet segédeszközének átszolgáltatom, hogy a tudományos művelődés termőanyagául továbbra is éltető hasznára forduljon.”

# Tartalomjegyzék

<i>Laudationes externorum</i> .....	9
René Roudaut .....	11
François Laquièze .....	14
Monique Canto-Sperber .....	15
Salvatore Ettore .....	16
Andrea Ferrara .....	18
Chiara Faraggiana di Sarzana .....	21
P. J. Rhodes .....	23
Herwig Maehler .....	24
Chris Carey .....	26
Mike Edwards .....	28
Shawn Gillen .....	29
Nikolaus Hamm .....	32
Elisabeth Kornfeind .....	34
Leonore Peer .....	36
Christian Gastgeber .....	38
Hermann Harrauer .....	42
Herbert Bannert .....	45
Jana Grusková .....	46
Christine Glaßner .....	47
August Stahl .....	48
Javier Pérez Bazo .....	50
Alicia Gómez-Navarro .....	52
 <i>Laudationes Hungarorum</i> .....	 57
Réthy Miklós .....	59
Hoffmann Rózsa .....	61
Dux László .....	65
Mezey Barna .....	67
Szepessy Tibor .....	70
Hiller István .....	73
Keszei Ernő .....	74
Dezső Tamás .....	76
Kozma László .....	77

Soós Anna .....	79
Pintér Károly .....	82
Kátai Zoltán .....	84
Körmendy Mariann .....	85
Karsai György.....	87
Kincses János .....	90
<i>Rectores</i> .....	93
Conspectus .....	95
Gerevich Tibor: Az Eötvös Collegium története – Bartoniek Géza (1854–1930) .....	96
Kiss Jenő: Gombocz Zoltán életéről és munkásságáról .....	103
Markó Veronika: Szabó Miklós .....	113
Nagy János: Keresztury Dezső .....	126
Pál Zoltán: Lutter Tibor .....	132
Szijártó István: A világra nyitott ablak .....	136
Vekerdy József .....	145
Bertényi Iván: Igazgatói működésem az Eötvös József Collegiumban (1993–1996) . . .	147
Bollók János.....	149
Takács László .....	154
<i>Historica • Res gestae</i> .....	161
Gángó Gábor: Eötvös József és barátai egyetemi éveiről, különös tekintettel a politikatudományi képzésre .....	163
Garai Imre: A magyar középiskolai tanári szakma kialakulása .....	176
Tóth Magdolna: „A budai parti ígéretföldje” .....	203
Kovácsik Antal: Az Eötvös Collegium Ménesi úti épületének felavatása a korabeli sajtó tükrében .....	211
Markó Veronika: Hogyan lett az Eötvös József Collegium könyvtárából az Irodalomtudományi Intézet Eötvös Könyvtára? .....	220
Szojka Emese: Fülep Lajos néprajzi gyűjteménye .....	236
Kucsman Árpád: Kémikusok a régi Eötvös Collegiumban .....	272
Győri Róbert: A múlttal való tudományos leszámolás – Eötvös collegista geográfusok az 1950-es években .....	288
Czifrusz Márton: Helyek és pozíciók újraírása – Wallner Ernő, Lettrich Edit és a hazai szociálgeográfiai iskola viszonya Mendöl Tibor örökségéhez .....	312
Tóth Károly: Művészettörténészek az Eötvös Collegiumban (1896–1950).....	328
Ritoók Zsigmond: Klasszika-filológia az Eötvös Collegiumban.....	345
Kucsman Árpád – Liptay György: Eötvös-kollégisták a Fasori Gimnázium tanári karában .....	348
Kapitány Adrienn: Az 1950-es évek a Kollégium történetében.....	365

Marafkó László: Nagyhatalmak ugratása, avagy groteszk lapok az Eötvös Kollégium félmúltjából .....	378
Dénes Iván Zoltán: Diákmozgalom Budapesten 1969-ben .....	383
Bakos István: Emlékeim a kollégista Kilencekről .....	401
ifj. Arató György: „Szabadság a jelszavunk” Március 15-e az Eötvös Kollégiumban, 1955–1984 .....	410
Szabics Imre: Az Eötvös József Collegium és az École Normale Supérieure .....	419
Nemes Tibor: Az Eötvös Collegium és az École Normale Supérieure közötti közvetlen kapcsolatok újraélesztése a 80-as években .....	428
Bubnó Hedvig: Összefoglaló a collegiumi spanyol nyelvoktatásról, 1992–2010 .....	432
<i>Historica • Magistri</i> .....	435
Korompay H. János: Horváth János és az Eötvös Collegium .....	437
Móser Zoltán: Ha a szellem napvilága ragyog .....	456
Farkas Zoltán et alii: Czebe Gyula élete dokumentumokban .....	463
Szakály Sándor: Szurmay Lajos, tábornok az Eötvös Collegiumból .....	553
Szávai János: Gyergyai Albert és az Eötvös Collegium .....	563
Ress Imre: Hugo Kleinmayr és a germanisztikai oktatás megalapozása az Eötvös Collegiumban .....	570
Kiss Jenő: Zsirai Miklós .....	579
Keszthelyi Lajos: Bay Zoltán .....	596
Pál Zoltán: Keresztury Dezső igazgatósága az állambiztonsági megfigyelések tükrében .....	599
Keszthelyi Lajos: Faragó Péter .....	612
Farkas Zoltán: Gyóni Mátyás .....	617
Papp István: Kettős ügynök – Nagy Péter, Szabó Dezső és az állambiztonság .....	625
Balogh Elemér: Szász Imre versus Brusznai Árpád .....	638
Bottyán Gergely: Antal László és a mai magyar nyelvtudomány .....	643
Dörnyei Sándor: Emlékezés Tomasz úrra .....	648
Ifj. Tomasz Jenő: Tomasz úr és az Eötvös Collegium .....	653
<i>Memorabilia</i> .....	683
„Felújítani azt, ami érdemes” – Beszélgetés Elekfi Lászlóval .....	685
Tóth Gábor: Az idő sodrában .....	709
Lekli Béla: Az Eötvös Kollégium az 1956 utáni években .....	836
Gereben Ferenc: Egyetemi évek (1962–1967) .....	838
Kósa László: Az Eötvös Kollégiumban éltem én is (1963–1967) .....	861
Bakos István: Az Eötvös Kollégium autonómiaöregvései és Baráti Körének megalakítása .....	889
Galántai Ambrus: Szubjektív történelem .....	899

*Studia Germanica* ..... 923

Balázs Sára: "Freiwillig dient der Geist":

Germanistik in der Veranstaltungsreihe des Lustrum Saeculare Collegii ..... 925

Eve-Marie Kallen: Dezső Keresztury als Kulturvermittler und Pädagoge

und das Eötvös-Collegium ..... 928

August Stahl: „Schlussstück”. Rilkes Sicht und Deutung des Todes ..... 944

Frank Baron: Die Entstehung des Faust-Mythos im 16. Jahrhundert ..... 962

Christine Glaßner: Zur handschriftlichen Überlieferung der Visiones Georgii ..... 967

András F. Balogh: Schlacht der Stereotype in der Vngrischen

Schlacht des Jacob Vogel ..... 975

Ilona Feld-Knapp Cathedra Magistrorum – Lehrerforschung.

Lehrer-Denken und Lehrer-Wissen ..... 982

Géza Horváth: Elmar Tophoven, der Begründer des Europäischen

Übersetzer-Kollegiums ..... 997

Anita Czeglédy: „Schutzmarke: der Steg.”

Interkulturalitätin Márton Kalász' Lyrik ..... 1006

*Studia Slavica* ..... 1021

Katalin Kroó: Slawistik in der Veranstaltungsreihe

des Lustrum Saeculare Collegii ..... 1023

Urs Heftrich: Lew Tolstoi und Anton Tschechow: Zum Doppeljubiläum 2010 ..... 1025

Bettina Kaibach: Raum für Nostalgie: Steppe und Prärie in Anton Čechovs Step'

und Willa Cathers My Ántonia ..... 1032

Wolf Schmid: Eventfulness and Context ..... 1052

*Studia Classica* ..... 1065

Tamás Mészáros: Klassische Philologie in der Veranstaltungsreihe

des Lustrum Saeculare Collegii ..... 1067

Mike Edwards: The Application of Criticism to Textual Criticism ..... 1069

Herwig Maehler: Pindar und die Tyrannen ..... 1076

P. J. Rhodes: The Erxadieis inscription ..... 1084

*Artes* ..... 1093

Teleki Pál, a Collegium kurátora (1920–1941) ..... 1095

Epikus és komikus collegiumi enumeráció 1935-ből – Közreadja: Takács László .... 1100

Farkas Zsuzsa: Fotótörténeti adalékok az Eötvös Collegium archív fotóiról ..... 1119

Sütle Ágnes Katalin: Az Eötvös Collegium épülete ..... 1137

Havas László: Hadrianus mint Pseudo-Alexandros? ..... 1146



---

Sántháné Gedeon Mária: Kultúraközi kommunikáció: magyarságkép az angol mint lingua franca tükrében.....	1156
Csuday Csaba: Az irodalom: „negatívan élni” .....	1161
Szlukovényi Katalin: Kollégisták, költők, korszakok: szépirodalmi hagyományok az Eötvös Collegiumban .....	1165
<i>Membra et alumni</i> .....	1179
<i>Pro patria defuncti</i> .....	1211
Tartalomjegyzék.....	1215
Appendix – Mellékletek jegyzéke .....	1221

Kedves Olvasó!

Önre gondoltunk, amikor a könyv előkészítésén munkálkodtunk. Kapcsolatunkat szorosabbra fűzhetjük, ha belép a *TypoKlubba*, ahonnan értesülhet új kiadványainkról, akcióinkról, programjainkról, és amelyet a [www.tygotex.hu](http://www.tygotex.hu) címen érhet el. Honlapunkon megismerkedhet kínálatunkkal is, egyes könyveinknél pedig új fejezeteket, bibliográfiát, hivatkozásokat találhat, illetve az esetlegesen előforduló hibák jegyzékét is letöltheti.

Kiadványaink egy része e-könyvként (is) kapható:

[www.interkonyv.hu](http://www.interkonyv.hu)

Észrevételeiket a [velemeney@tygotex.hu](mailto:velemeney@tygotex.hu) e-mail címen várjuk.

Kiadja az Eötvös Collegium és a Typotex Kiadó, az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

Felelős kiadó: dr. Horváth László – Votisky Zsuzsa

Tördelte: Vidumánszki László

A borítót tervezte: Tóth Norbert

Terjedelem: 85,6 (A/5) ív

Nyomta és kötötte: Séd Nyomda, Szekszárd

Felelős vezető: Katona Szilvia